

Мүсіндеу ойындарының картотекасы

Ақпан
(Ересек топ)

Карточка №1**«Бесікті безендірейік»**

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты: Педагог балаларға «Әжелердің ертегілері» бейнероликін көрсетеді.

-Сізге көргеніңіз бен естігеніңіз ұнады ма? Бұл не?

– Иә, бесік жыры бар еді.

– Бесік жыры – кішкентай кезіңізде жақын туыстарыңыздан естіген алғашқы әні. Сіз әлі сөйлей алмадыңыз, сөздерді білмедіңіз. Олар анасының не туралы ән айтып жатқанын түсінбеді. Бірақ сен сиқырлы бесік жырын тыңдап, ұйықтап қалдың. Бала кезінен ана тілінде бесік жырын тыңдау арқылы балалар оны тез меңгереді – оны меңгереді, өз халқының тарихын танып, мейірімді де дана болып өседі.

Қазақ бесігі – бесік иллюстрациясын көрсету.

-Бесік – әрбір қазақ отбасының қасиетті жәдігері. Оны әдетте немересіне анасының туыстары береді. Бесік үйде мұқият сақталады, ұрпақтан-ұрпаққа жалғасады. Кейде ұлы әкесі жатқан бесікке жату бақытына ие болады. Сәбиді бесікке алғаш салғанда «бесікке салу» - «бесікке салу» рәсімі жасалады. Рәсімді арнайы шақырылған, көп ұрпағы (отбасы) бар дана, қадірлі әже орындайды.

- Ермексаздан бесік жасайық.

Тәрбиеші мүсіндеуді көрсетеді

Балалар бесік жасап жатыр.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №2**«Тақия»**

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты: Тәрбиеші балаларға айтады; ол Азиз есімді бір баланы таниды. Ол киіз үйде өте жақсы көретін ата-анасымен бірге тұрады, оларға барлық жағынан көмектесуге тырысады. Әзиз анасына мерекеге әкесі мен атасына бас киім әшекейлеуге көмектесуі керек.

Тәрбиеші Азизге көмектесуді ұсынады – бас киімдерді қазақтың ою-өрнектерімен безендіру.

Тәрбиеші ермексаз техникасын қолданып мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар қалпақшаны безендіреді.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №3**«Әжемнің сандығы»**

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты:

-Балалар, қазір киімдерімізді шкафқа салатынымызды бәрің білесіңдер. Ертеде киімдер қайда сақталды? Сандықтарда!

Сандық - топсалы немесе алынбалы қақпағы бар үлкен қорап. Онда олар киім-кешек, бағалы заттар, тіпті азық-түлікті де сақтаған! Күндіз кеуде үстелді алмастыра алады, ал түнде олар оған ұйықтады. Сандықты әртүрлі халықтар пайдаланған. Оны қазір мұражайда көруге болады, бірақ кейбір адамдар әлі күнге дейін үйлерінде сандықтарды пайдаланады. Сандық суреттер мен оюлармен, өсімдік және геометриялық өрнектермен безендірілген. Ою – қайталанатын өрнек. Геометриялық өрнек геометриялық элементтерден – ромбтардан, үшбұрыштардан, шеңберлерден тұрады. Гүлдік ою-өрнек өсімдік элементтерінен – гүлдерден, жапырақтардан, жидектерден, бұтақтардан тұрады. Үйлесімді түс пен күрделі түсті реңктерді алу үшін пластилинді араластыруға болады.

-Балалар, енді сен екеуміз өз сандығымызды жасап, ою-өрнектермен безендіреміз!

Тәрбиеші мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар сандық жасайды.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №4

«Сәукеле»

Міндеті: Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш түріндегі қазақ ою-өрнегі элементтерімен дайын затты безендіру дағдысын дамыту.

Шарты: Педагог балаларға Айсұлу қуыршақ көмекке жүгінгенін хабарлайды.

Жақында ол жәрмеңкеден сәукеле сатып алды, бірақ олар талғампаз емес.

Айсұлу оған сукелені безендіруге көмектесуін өтінеді.

Тәрбиеші ермексиз техникасын қолданып мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар сукелені безендіреді.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №5

«Торсық»

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты: Тәрбиеші балаларға бала Арманның көмекке жүгінгенін айтады. Ол әжесіне торс жасағысы келеді, бірақ қалай жасайтынын білмейді.

Тәрбиеші Арманға торс жасап көмектесуді ұсынады.

Тәрбиеші мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар денені мүсіндейді.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №6

«Қазақтың зергерлік бұйымдары»

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты:

- Бүгін біз зергерлік бұйымдарды көреміз - әйелдер әшекейлері. Ал қонағым дана Әже солар туралы айтып береді. Ол шалғай дала ауылында тұрады. Ал бүгін ол бізге қонаққа келді.

- Сәлеметсіз бе, құрметті Әже!

-Балалар, көктем айы – наурызбен бірге бізге қандай мерекелер келетінін білесіңдер ме?

Балалар: - Бұл 8 наурыз - әйелдер мерекесі, ал Наурыз - көктем мен жаңару мерекесі.

Әже: - Қазақ топырағында қай мейрам көне екенін білесің бе? Балалар жауап береді.

Әже: - Салт бойынша мерекелерде бір-біріне сыйлық береді.

Қазақ зергерлік бұйымдарының иллюстрацияларын көрсету.

Әже: Маған осындай әшекейлерді жасауға көмектес.

Тәрбиеші мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар әшекейлер жасайды.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №7

«Өрнегі бар кесе»

Міндеті: Қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарын мүсіндеуге қызығушылықтарын арттыру.

Шарты: Тәрбиеші балаларға таңертең есіктің жанынан қорап тауып алғанын айтады. Оны ашып, ішінде не бар екенін көруді ұсынады.

-Бұл не?

-Иә, бұл кесе. Қазақ халқы одан шәй ішеді.

-Ендеше сол үлгі бойынша ою-өрнектермен безендірейік.

Тәрбиеші мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар кесе жасайды.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.

Карточка №8

«Әжеге арнап орамал безендірейік»

Міндеті: Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш түріндегі қазақ ою-өрнегі элементтерімен дайын затты безендіру дағдысын дамыту.

Шарты:

Тәрбиеші: Бізге кім келді? Қарап көрейік? Иә, бұл Мәдина қуыршақ. Бірақ қандай да бір себептермен ол көңілсіз. Одан не болғанын сұрайық? Неге сонша қайғылысың?

Мәдина: Мен сүйікті әжем Сәулеға орамал сыйлағым келді, бірақ оны қайдан алатынымды білмеймін.

Тәрбиеші: Мәдинаға көмектесейік.

Шарфты дүкеннен сатып алуға болатынын немесе оны өзіңіз тігіп, безендіруге болатынын түсіндіреді.

Тәрбиеші балаларға ермексаз техникасын қолданып мүсіндеуді көрсетеді.

Балалар орамалды безендіреді.

Тәрбиеші балаларды мадақтайды.